

NACIONALINĖ ŠEIMŲ IR TĖVŲ ASOCIACIJA

Juridinių asmenų registras. Kodas 300560436. Adresas: Aušros vartų g. 12, LT-01303 Vilnius.

Tel. 8-673 77345. El. p. info@mususeima.lt http://www.nsta.lt

Atsiskaitomoji sąskaita Nr. LT927300010092485960

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
ir darbo ministerijai

2025-02-05

Nr. 20250205-01

SKUNDAS

Dėl nepagrįsto paraiškos atmetimo

Europos socialinio fondo agentūros (toliau – ESFA) Projektų valdymo skyriaus II vyr. projektų koordinatūros Rasos Igliukės 2025-01-23 sprendimu Nr. 09137-K-9137-1 (toliau – Sprendimas; 1 priedas) buvo atmesta Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos (toliau – NŠTA) paraiška Nr. NVOKK 09137 „NŠTA sprendimai, lemiantys ateitį“ (toliau – Paraiška), teikiama pagal Nevyriausybinę organizacijų institucinio stiprinimo didelės apimties projektų atrankos 2025 metų konkurso organizavimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2024 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. A1-881 (toliau – Nuostatai). Atmetimo priežastis – mūsų „paraiška neatitinka nuostatų 19.6 punkto, kadangi pareiškėjas Juridinių asmenų registro tvarkytojui finansinių ataskaitų rinkinį ir veiklos ataskaitą pateikė ne pagal teisės akte nustatytą terminą“.

Su priimtu sprendimu nesutinkame dėl toliau nurodytų motyvų.

Pirma.

Nuostatų 19.6 punkte nustatyta, kad pareiškėjas turi būti „teisės aktų nustatyta tvarka <...> pateikęs finansinių ataskaitų rinkinį ir veiklos ataskaitą“ (toliau – Ataskaita). Asociacijų pareiga Juridinių asmenų registro tvarkytojui teikti Ataskaitą įtvirtinta Asociacijų įstatymo 10(1) straipsnio 3 dalyje. Asociacijų įstatymas taip pat nustato, kad asociacijos visuotinis narių susirinkimas „per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos tvirtina asociacijos metinių finansinių ataskaitų rinkinį arba metinę ataskaitą“ (įstatymo 8 str. 1 d. 5 p.), kurias „pasibaigus finansiniams metams turi parengti ir visuotiniam narių susirinkimui pateikti“ „asociacijos įstatuose nurodytas valdymo organas“ (įstatymo 10 str. 1 d.) (šiuo atveju pagal NŠTA įstatus (2 priedas) tai – asociacijos pirmininkas (įstatų 7.23.4 p.)), o visuotinio narių susirinkimo patvirtinta Ataskaita turi būti pasirašyta „asociacijos įstatuose nurodyto valdymo organo nario“ (įstatymo 10(1) str. 1 d.) (pagal NŠTA įstatus – asociacijos pirmininko (7.23.2 p.)).

Finansinių ataskaitų rinkinių ir metinių ataskaitų pateikimo Juridinių asmenų registro tvarkytojui reikalavimai įtvirtinti Juridinių asmenų registro nuostatų vienuoliktame skirsnyje (120-127 p.), tarp kurių yra ir nuostatų 123 p. nustatytas reikalavimas: „Metinių finansinių ataskaitų rinkinys, taip pat metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ar metinė ataskaita Registro tvarkytojui turi būti pateikti per 30 dienų nuo momento, kai patvirtinami įstatymų ir juridinio asmens steigimo dokumentų nustatyta tvarka, jeigu įstatymai nenustato kitaip.“

Iš pateikto teisinio reguliavimo aiškiai matyti, kad asociacijos Ataskaita, pasibaigus asociacijos finansiniams metams, turi būti parengta asociacijos įstatuose nurodyto valdymo organo ir pateikta **asociacijos visuotiniam narių susirinkimui**, kuris ją turi **patvirtinti** per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos, po to ji turi būti pasirašyta asociacijos įstatuose nurodyto valdymo organo nario ir per 30 dienų **nuo patvirtinimo momento** pateikta Juridinių asmenų registro tvarkytojui.

Taigi šiuo atveju teisės aktai numato du terminus:

- a) Ataskaita turi būti patvirtinta per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos (nagrinėjamu atveju kadangi NŠTA finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais (įstatų 1.8 p.), Ataskaitos patvirtinimo paskutinė diena yra balandžio 30 d.);
- b) Ataskaita per 30 dienų nuo jos patvirtinimo momento turi būti pateikti Juridinių asmenų registro tvarkytojui.

NŠTA visuotinis narių susirinkimas, kurio metu buvo patvirtinta Ataskaita, įvyko 2024 m. balandžio 20 d., o registro tvarkytojui ataskaita buvo pateikta 2024 m. balandžio 28 d., taigi laikantis visų teisės aktuose nustatytų terminų (tai patvirtina pridedami dokumentai: visuotinio narių susirinkimo protokolas (3 priedas), visuotinio narių susirinkimo dalyvių sąrašas (4 priedas), elektroniniu paštu nariams išsiųstas kvietimas į visuotinį narių susirinkimą (5 priedas), NŠTA interneto svetainėje paskelbtas kvietimas į visuotinį narių susirinkimą (6 priedas), Ataskaitos pateikimo Juridinių asmenų registru formą (7 priedas)).

Antra.

Iš pateikto Sprendimo NŠTA neturi galimybės įvertinti, kuo remdamasi ESFA teigia, kad yra praleistas Ataskaitos pateikimo terminas. Mūsų turimi ir Jums teikiami dokumentai rodo, kad nuo Ataskaitos patvirtinimo momento iki jos pateikimo momento praėjo 8 dienos, kas yra net kelis kartus mažiau, nei teisės akte nustatytas maksimalus Ataskaitos pateikimo terminas.

Darytina prielaida, kad ESFA, vertindama, ar NŠTA Ataskaitą yra pateikusi teisės aktu nustatyta tvarka, tikrino, ne kada realiai Ataskaita buvo patvirtinta, bet šio dokumento datą, įrašytą Juridinių asmenų registre (viešos paieškos apie juridinius asmenis rezultatų lentelėje (skiltyje „JA dokumentai“) skelbiamas kiekvieno juridinio asmens Juridinių asmenų registru pateiktų dokumentų sąrašas, nurodant dokumento pavadinimą (rūšį), dokumento datą, gavimo registre datą ir registravimo datą; NŠTA atveju dokumento „Finansinės atskaitomybės dokumentai / 2023 m. finansinė atskaitomybė, aiškinamasis raštas, metinis pranešimas (veiklos ataskaita)“ eilutėje įrašyta „Dokumento data“ yra 2024-03-28, o „Gavimo data“ – 2024-04-30 (8 priedas)).

Remiantis vien tik šiais duomenimis, galima padaryti išvadą, kad Ataskaita buvo pateikta pavėluotai, tačiau, kaip minėta pirmiau, tai paneigia kiti NŠTA turimi dokumentai, todėl kyla klausimas, iš kur randasi šis neatitikimas (pagal NŠTA dokumentus Ataskaita buvo patvirtinta 2024-04-20, o Juridinių asmenų registre nurodyta 2024-03-28 data)?

NŠTA, atlikusi vidinį tyrimą, nustatė 2024-03-28 datos, kaip Ataskaitos „patvirtinimo“ datos, atsiradimo Juridinių asmenų registre priežastis.

Kiekvienas dokumentas, net jeigu tai tik projektas, paprastai yra datuojamas, siekiant jį formalizuoti ir suteikti jam tam tikrą identifikacinį kodą (data atlieka tam tikrą dokumento „adreso“ funkciją, nes dokumentą be datos yra kur kas sudėtingiau apibrėžti, identifikuoti (ypač kai tokio pobūdžio dokumentai rengiami kasmet), surasti ir išvis laikyti dokumentu). Be to, pagal Dokumentų rengimo taisykles, patvirtintas Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117, dokumento data yra vienas iš privalomų dokumento struktūros elementų (taisyklių 6, 7 ir 10 p.) (dokumentas be datos net nelaikytinas dokumentu), o Ataskaitos parengimas ir pateikimas nariams susipažinti yra juridinio asmens atskaitomybės proceso dalis, vadinasi, šis procesas (kadangi jis sukelia konkrečias teises pasekmes) jau nuo paties jo pradinio taško (projekto parengimo) turi būti tinkamai dokumentuotas.

Taigi natūralu, kad parengtas NŠTA Ataskaitos projektas jo rengėjų buvo datuotas, tituliniame Ataskaitos puslapyje nurodant rengėjus ir Ataskaitos parengimo datą – 2024-03-28 (9 priedas). Ši data viso Ataskaitos projekto svarstymo metu nebuvo keičiama ir išliko tokia iki pat Ataskaitos patvirtinimo dienos – 2024-04-20.

Dokumento projektą patvirtinus (priėmus), jam suteikiama jo patvirtinimo data, kuri tampa jo pagrindiniu (kartu su dokumento registracijos numeriu) identifikaciniu elementu (požymiu).

Taigi Ataskaitą patvirtinus, jai turėjo būti suteikta nauja (jos patvirtinimo) data, parengimo datą panaikinant arba paliekant tik informaciniais tikslais, todėl tituliniame Ataskaitos puslapyje turėjo atsirasti ši tvirtinimo žyma: „PATVIRTINTA Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos visuotinio

narių susirinkimo 2024-04-20 sprendimu“. Deja, per neapsižiūrėjimą ši žyma ant Ataskaitos neatsirado, paliekant joje vienintelę – jos parengimo – datą, t. y. 2024-03-28.

Ši klaida nebūtų turėjusi jokių realių teisinių pasekmių, jeigu per Registrų centro elektroninių paslaugų sistemą teikiant duomenis apie naują finansinių ataskaitų rinkinį (ataskaitą) grafoje „Patvirtinimo data“ būtų buvusi suvesta Ataskaitos patvirtinimo data, t. y. 2024-04-20. Deja, pildant Ataskaitos pateikimo formą įvyko žmogiška klaida ir per neatidumą buvo įrašyta Ataskaitos tituliniam lape esanti jos parengimo, o ne visuotinio narių susirinkimo protokole nurodyta jos patvirtinimo data. Kadangi pildant naujo finansinių ataskaitų rinkinio (ataskaitos) pateikimo formą nereikalaujama pateikti nei visuotinio narių susirinkimo protokolo, nei kitų dokumentų, išskyrus pačią Ataskaitą, Registrų centras net neturi galimybės objektyviai įvertinti, ar atsakingo juridinio asmens atstovo Registrų centro savitarnoje deklaruojama Ataskaitos patvirtinimo data atitinka tikrovę, t. y. Registrų centras vadovaujasi duomenų deklaravimo principu ir visus deklaruotus duomenis priima kaip teisingus. Taigi nesant institucinės patikros iš vienos pusės pats deklaruojantysis yra atsakingas pateikti tikslus ir teisingus duomenis, iš kitos pusės randasi piktnaudžiavimo galimybės, kai reali Ataskaitos patvirtinimo data gali būti „pavėlinta“, siekiant išvengti 30 dienų termino, skirto Ataskaitai pateikti, praleidimo, o reikiami protokolai ir kiti dokumentai atitinkamai „perrašomi“. Bet kuriuo atveju, nesant institucinės patikros, iškyla ir didesnė klaidos tikimybė, kai deklaruojantysis per neapsižiūrėjimą ar nesusigaudymą gali tiesiog įvesti ne tą datą. Blogiausia yra tai, kad jeigu taip jau atsitiko ir buvo padaryta žmogiška klaida, ją ištaisyti galima tik panaikinant visos Ataskaitos pateikimą ir Ataskaitą teikiant iš naujo, kas tam tikrais atvejais (pavyzdžiui, kai padaryta klaida pastebima po balandžio 30 d.) reikštų pavėluotą Ataskaitos pateikimą su visomis iš to išplaukiančiomis pasekmėmis. Dėl šios priežasties NŠTA net neturi galimybės pastebėtos klaidos ištaisyti (tuo tarpu, pavyzdžiui, Valstybinės mokesčių inspekcijos elektroninė deklaravimo sistema suteikia galimybę, deklaraciją pateikus laiku, pastebėtas klaidas taisyti ir vėliau – deklaracijos pateikimo terminas dėl to nesikeičia).

Taigi dvi tarpusavyje susijusios žmogiškos klaidos (Ataskaitos parengimo datos palikimas tituliniam Ataskaitos puslapyje ir šios datos įvedimas deklaruojant Ataskaitos pateikimo Juridinių asmenų registru duomenis) lėmė, kad Juridinių asmenų registre kaip Ataskaitos patvirtinimo data buvo nurodyta 2024-03-28, o ne 2024-04-20.

Tačiau dar kartą pabrėžtina, kad NŠTA iš Sprendimo neturi galimybės įvertinti ir suprasti, koks konkretus terminas buvo pažeistas ir kokiais duomenimis remdamasi ESFA daro tokią išvadą, tad šis antrasis argumentas yra labiau bandymas nuspėti priimto Sprendimo motyvus, o ne pilnavertis Sprendime pateiktų teisinių argumentų ir motyvų vertinimas.

Trečia.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2021 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. A1-741 patvirtinto Nevyriausybinų organizacijų finansavimo iš valstybės biudžeto lėšų, šių lėšų administravimo tvarkos, projektų vertinimo procedūrų, lėšų pervedimo ir atsiskaitymo už gautą finansavimą tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 24 punkte numatyta galimybė neatmesti paraiškos pagal formaliuosius kriterijus dėl netikslumų, iš esmės netrukdančių vertinti paraiškos atitikties formaliesiems kriterijams. Šie netikslumai (kurių sąrašas nėra baigtinis) apima ir rašybos bei kitas žmogiškąsias klaidas, kaip ir yra būtent šiuo atveju, tačiau ESFA net nesvarstė ir nevertino, kad netinkamai nurodyta data yra rašymo apsirikimas (data į Juridinių asmenų registro formą perkelta ne iš to dokumento).

Tuo tarpu Aprašo 23 punktas įpareigoja konkursą administruojančią įstaigą (šiuo atveju – ESFA) raštu kreiptis į pareiškėją, nurodant jam pateikti privalomus dokumentus ar paaiškinimus dėl netinkamai pateiktos informacijos, jeigu paraiška neatitinka konkurso nuostatuose nurodytų reikalavimų. Pastebėtina, kad tai nėra daroma konkursą administruojančios įstaigos pasirinkimu: pagal Aprašą konkursą administruojanti įstaiga **turi pareigą** kiekvieno pareiškėjo prašyti pateikti paaiškinimus ir papildomą informaciją, jeigu paraiška neatitinka kokių nors reikalavimų. Neabejotina, kad ši nuostata atlieka tam tikrą „saugiklio“ funkciją, siekiant greitai, profesionaliai ir

naudojant mažiausius galimus resursus išsiaiškinti paraiškos atitikimą konkurso sąlygoms. Kai naudojantis Aprašo 23 punkto reikalavimais įvyksta kontaktas su pareiškėju, kurio metu jam paaiškinami paraiškos trūkumai ir paprašoma juos ištaisyti, kiekvienas pareiškėjas objektyviai įsivertina, ar gali nustatytus trūkumus pašalinti, ar turi tiesiog pasitraukti iš konkurso. Šis Aprašo reikalavimas apima ir paprasčiausią žmogiškumą, kai pareiškėjui tiesiog paaiškinama, ką jis padarė ne taip, ir pasiteiraujama, ar jis turi galimybę tai ištaisyti. Tuo tarpu nesant tokio kontakto, kai paraiška iš karto atmetama, nei formaliai, nei neformaliai net nepasidomėjus, ar pareiškėjas turi galimybę ją patikslinti, automatiškai užprogramuojami teisiniai ginčai ir abipusis nepasitenkinimas (pareiškėjai, ypač tie, kurie turi visas galimybes paraiškai patikslinti, lieka nusivylę ir įžeisti tokio biurokratinio, formalaus ir šalto požiūrio į juos ir jų darbą, o su paraiškomis dirbantys pareigūnai patiria įtampą ir jaučiasi puolami dėl gautų skundų). Kad viso to būtų išvengta, Aprašo 24 punktas ir įtvirtina pareigą institucijai paprašyti papildomų paaiškinimų iš pareiškėjo, kas šiuo atveju nebuvo padaryta.

Pastebėtina, kad pagal Nuostatų 19.6 punktą ESFA taip pat **turi pareigą** patikrinti, ar Ataskaita buvo pateikta teisės aktų nustatyta tvarka. Nuostatai nereglamentuoja, kas konkrečiai turi būti tikrinama, taigi reikia vadovautis Asociacijų įstatymu ir Juridinių asmenų registro nuostatais, kurie būtent ir nustato Ataskaitos pateikimo tvarką. Pagal šią tvarką yra numatytas 30 dienų Ataskaitos pateikimo terminas nuo jos **patvirtinimo** momento, taigi iš to ESFA'či kyla pareiga įsitikinti, kada realiai Ataskaita buvo patvirtinta, o ne kokia jos patvirtinimo data yra įrašyta Juridinių asmenų registre (tuo labiau, kad, kaip jau minėta, Registrų centras tokios patikros neatlieka ir pasikliauja deklaruotais duomenimis). Tikėtina, kad daugeliu atvejų neaiškumų dėl terminų nekyla, tačiau tais atvejais, kai yra šis neatitikimas ir kai apie jį signalizuoja pareiškėjas, pateikdamas visus Ataskaitos patvirtinimą įrodančius dokumentus, ESFA turi pareigą ne formaliai atmesti paraišką, bet atlikti papildomą dokumentų vertinimą, kas šiuo atveju nebuvo padaryta.

Apmaudu, kai dėl tokių biurokratinių formalumų yra ne tik gaišamas pareiškėjo laikas skundui rašyti ir eikvojami jo finansiniai ištekliai, bet taip pat švaistomas ir brangus skundą svarstysiančių tarnautojų laikas, kuris galėtų būti skiriamas institucijos tikslams pasiekti, o Valstybės siekis remti bei skatinti NVO sektorių įklimpsta smulkmenose.

Taigi Aprašo reikalavimų nepaisymas iš ESFA pusės lėmė nepagrįstą Paraiškos atmetimą ir užvedė administracinę procedūrą, kurios buvo galima labai paprastai išvengti.

Ketvirta.

Negano viso to, kas jau išdėstyta, Sprendimo priėmimo teisinis pagrindas yra nurodytas netinkamai.

Sprendime teigiama, kad jis priimtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2024 m. gruodžio 9 d. įsakymu **Nr. A1-883** patvirtintų Nevyriausybinių organizacijų institucinio stiprinimo **mažos** apimties projektų atrankos 2025 metų konkurso organizavimo nuostatų 33 punktu, kai tuo tarpu NŠTA Paraiška yra teikiama pagal Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2024 m. gruodžio 9 d. įsakymu **Nr. A1-881** patvirtintus Nevyriausybinių organizacijų institucinio stiprinimo **didelės** apimties projektų atrankos 2025 metų konkurso organizavimo nuostatus.

Sprendime taip pat remiamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 patvirtintų Juridinių asmenų registro nuostatų 89 punktu kaip punktu, nustatančiu imperatyvų 30 dienų Ataskaitos pateikimo terminą, skaičiuojant nuo jos patvirtinimo momento. Tuo tarpu Ataskaitos pateikimo metu (2024-04-28) galiojusių Juridinių asmenų registro nuostatų 89 punktas reglamentavo (tai nepasikeitę ir šiuo metu galiojančioje nuostatų redakcijoje) dokumentų pateikimo Juridinių asmenų registrui tvarką, steigiant religinę bendruomenę ar bendriją. Tuo tarpu ESFA Sprendime cituojamas imperatyvas dėl Ataskaitos pateikimo termino buvo (ir yra) įtvirtintas nuostatų 123 punkte. Tiesa, Juridinių asmenų registro nuostatų 89 punkte iš tiesų buvo įtvirtinta

minėta nuostata dėl Ataskaitos pateikimo termino, tačiau tai buvo nuo 2003-11-14 iki 2015-12-31 galiojusiose nuostatų redakcijose.

Suprantama, kad tai tėra žmogiškos neatidumo klaidos, nekeičiančios Sprendimo esmės,– lygiai tokios pačios žmogiškos, kaip netinkamos Ataskaitos patvirtinimo datos nurodymas, nekeičiantis Paraiškos tinkamumo esmės. Taigi susiklosto labai kurioziška situacija: NŠTA Paraiška yra atmesta dėl pareiškėjo žmogiškos klaidos Sprendimu, kuriame taip pat yra žmogiškų klaidų.

Atsižvelgdami į visa tai, prašome panaikinti Europos socialinio fondo agentūros Projektų valdymo skyriaus II vyr. projektų koordinatorės Rasos Igliukės 2025-01-23 sprendimą Nr. 09137-K-9137-1 ir įpareigoti Europos socialinio fondo agentūrą iš naujo įvertinti Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos paraiškos Nr. NVOKK 09137 „NŠTA sprendimai, lemiantys ateitį“ atitiktį formaliesiems konkurso kriterijams.

PRIDEDAMA.

1. Europos socialinio fondo agentūros Projektų valdymo skyriaus II vyr. projektų koordinatorės Rasos Igliukės 2025-01-23 sprendimo Nr. 09137-K-9137-1 kopija (sprendimas paskelbtas sistemoje SoPAS), 1 lapas.
2. Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos įstatų, patvirtintų 2020-06-27 visuotinio narių susirinkimo sprendimu, kopija, 9 lapai.
3. Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos 2024-04-20 visuotinio narių susirinkimo protokolo kopija (viešinamas ne visas tekstas), 3 lapai.
4. Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos 2024-04-20 visuotinio narių susirinkimo dalyvių sąrašo kopija, 2 lapai.
5. Elektroninio laiško–kvietimo į Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos 2024-04-20 visuotinį narių susirinkimą, išsiųsto 2024-04-12, kopija, 1 lapas.
6. Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos interneto svetainėje www.nsta.lt paskelbto kvietimo į Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos 2024-04-20 visuotinį narių susirinkimą kopija, 1 lapas.
7. Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos duomenų apie ataskaitas formas, pateikiamos Registrų centro elektroninių paslaugų sistemoje (Juridinių asmenų registro skiltyje), kopija, 1 lapas.
8. Registrų centro viešos paieškos apie Nacionalinę šeimų ir tėvų asociaciją rezultatų išrašo kopija, 1 lapas.
9. Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos 2023 m. veiklos ataskaitos kopija, 16 lapų.

Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos pirmininkė

dr. Violeta Vasiliauskienė